

Regelbunden tillsyn i den fristående grundskolan Beta School i Stockholms kommun

Beslut och rapport

Beta School HB
Fagerstagatan 13
163 53 SPÅNGA

2009-05-27
1 (4)
Dnr 44-2008:516

Genomförd regelbunden tillsyn i den fristående grundskolan Beta School i Stockholms kommun

Skolinspektionen har genomfört regelbunden tillsyn i den fristående grundskolan Beta School i Stockholms kommun. Besök gjordes i skolan den 18 - 19 mars 2009.

Vid regelbunden tillsyn tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn och ungdomar att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Den regelbundna tillsynen av fristående skolor ska, förutom att granska hur väl utbildningen uppfyller statens krav, klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis *vara godkänd som fristående grundskola och* vara berättigad till bidrag från elevernas hemkommuner.

Den regelbundna tillsynen behandlar tre områden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Tillsynen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolinspektionens webbplats (<http://www.skolinspektionen.se/tillsyn>)

Av bilagd rapport framgår hur den regelbundna tillsynen genomförts samt de bedömningar som gjorts av Skolinspektionen.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 27 augusti 2009 ska Beta School HB redovisa till Skolinspektionen, inspektionsavdelningen i Stockholm, vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Då ska också redovisas vilka åtgärder som vidtagits eller planeras för att höja kvaliteten inom angivna förbättringsområden. Skolinspektionen avser även att vid kommande tillsynstillfälle följa upp effekterna av den regelbundna tillsynen.

Skolinspektionens beslut med anledning av den regelbundna tillsynen

Bedömningarna av om verksamheten vid Beta School uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för en fristående skola.

Skolinspektionen bedömer att verksamheten i Beta School svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Beta School startade vårterminen 2007 och har vid tillsynsbesöket 36 elever. De elever som Skolinspektionen träffat i samband med tillsynen upplever att de trivs och att skolan är trygg. Skolinspektionen kan konstatera att verksamheten vid skolan i flera avseenden befinner sig i ett uppbyggnads- och nystartsskede trots att skolan är inne på sin femte termin. Skolan saknar fortfarande undervisning i trä- och metallslöjd. Det innebär att eleverna inte ges förutsättningar att nå målet, som ska vara uppnått i slutet av det femte skolåret i ämnet slöjd, att kunna hantera lämpliga verktyg och redskap och genomföra arbeten i såväl textil- som trä- och metallslöjd. Flera av skolans lärare har inte utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak bedriver. I några ämnen bedrivs undervisningen helt på engelska. Samtliga elever vid skolan har utländsk bakgrund och får undervisning i svenska som andraspråk. Undervisningen bedrivs åldersintegrerat i tre olika klasser. Detta ställer höga krav på att undervisningen individanpassas utifrån elevernas behov och förutsättningar, vilket Skolinspektionen bedömer att skolan inte gör tillräckligt.

Individuella utvecklingsplaner upprättas i samband med utvecklingssamtal, men de skriftliga omdömena omfattar inte samtliga ämnen som eleverna ges undervisning i.

För elever i behov av särskilda stödåtgärder utarbetas i regel åtgärdsprogram. Dessa uppfyller dock inte de krav som gäller enligt förordningen om fristående skolor.

Samtliga lärare vid Beta School har inte kunskap om målen att sträva mot och dess funktion.

Skolan bedriver ingen systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling och resultat i förhållande till de nationella målen i de ämnen som eleverna får undervisning i. Vidare saknar skolan en samlad bild över resultat och måluppfyllelse i samtliga ämnen för elever i årskurs 5. Kvalitetsarbetet är därmed inte systematiskt och skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte förordningens krav.

Skolans likabehandlingsplan och arbetet med den uppfyller inte författningarnas krav.

Skolinspektionen bedömer mot bakgrund av ovanstående att Beta School inte ger förutsättningar för att varje elev ska kunna få kunskaper och färdigheter i samtliga ämnen som till art och nivå väsentligen motsvarar de nationella målen.

Brister som måste åtgärdas

Följande områden inom Beta Schools verksamhet visar sådana brister att de snarast måste åtgärdas.

- Eleverna ges inte förutsättningar att nå de nationella målen i samtliga ämnen i årskurs 5 (9 kap. 2 § skollagen).
- Skolan genomför inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av enskilda elevers kunskapsutveckling och resultat i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen (9 kap. 2 § skollagen).
- De individuella utvecklingsplanerna motsvarar inte förordningens krav (1 a kap. 8 § förordningen om fristående skolor jämfört med 7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolan måste säkerställa att högst 50 procent av undervisningen i alla ämnen ges på engelska.
- Undervisningen måste individanpassas utifrån elevernas behov och förutsättningar (9 kap. 2 § skollagen).
- Åtgärdsprogrammen uppfyller inte författningarnas krav (1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor).
- Skolans likabehandlingsplan och arbetet med framtagande av likabehandlingsplan uppfyller inte författningarnas krav (14a kap. skollagen samt 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling).
- Skolans samlade lärarkompetens är inte tillräcklig för att ge eleverna de kunskaper och färdigheter som grundskolan ska förmedla (9 kap. 2 § skollagen).
- Skolan bedriver inte ett systematiskt kvalitetsarbete (9 kap. 2 § skollagen).
- Skolans kvalitetsredovisning och arbetet med den uppfyller inte författningarnas krav (3, 3 a, 4 och 5 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Skolinspektionen bedömer att följande områden är i behov av förbättringsinsatser.

- Skolan bör se över sina lokala konkretiseringar, så kallade uppnående mål, av de nationella kursplanerna så att de överensstämmer med de nationella utbildningsmålen.
- Lärarnas kunskaper om de nationellt fastställda målen att sträva mot och dessas funktion bör förbättras.

- Skolan bör vidta åtgärder för att säkerställa att särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.
- Skolan bör vidta åtgärder för att säkerställa att skolan har ett stabilt elevunderlag.

På Skolinspektionens vägnar

Ann-Christin Hartman
Enhetschef

Carin Wolf
Utredare

I ärendets handläggning har också undervisningsrådet Gunnel Eriksson deltagit.

Bilaga

Rapport

Kopia till

Stockholms kommun

Regelbunden tillsyn i den fristående grundskolan Beta School

Förskoleklass

Grundskola åk 1-6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Beta School under vårterminen 2009. Den 11 mars genomfördes ett inledande samtal med rektorn för skolan och den 18-19 mars 2009 besöktes skolan. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen. Detta är Skolinspektionens första tillsyn av skolan sedan den startade sin verksamhet vårterminen 2007.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (<http://www.skolinspektionen.se/tillsyn>).

Tillsynen av fristående grundskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Huvudmannen har ansvar för att de brister som lyfts fram i rapporten åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen vilket framgår av Skolinspektionens beslut. Skolinspektionen följer också upp effekterna av tillsynen vid nästkommande regelbundna tillsyn.

Denna skriftliga rapport har den 26 mars 2009 kompletterats med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolinspektionen, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektorn, ett urval av lärare, elever respektive föräldrar samt skolsköterskan och företrädare för huvudmannen. Inspektörerna besökte även lektioner i samtliga årskurser och verksamheten i förskoleklassen. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen. Även annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

Huvudmannen för Beta School har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

2 (18)

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Stockholms kommun angående kommunens rätt till insyn i verksamheten vid Beta School. Under år 2007 och år 2008 har tjänstemän från utbildningsförvaltningen genomfört två besök vid Beta School.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Beta School

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	6
Grundskola	30

Källa: Skolans egna uppgifter i mars 2009

Skolverket godkände Alpha School som en fristående grundskola för årskurserna 1-6 genom beslut (dnr 43-2006:0970) den 11 januari 2007. Skolverkets beslut om godkännande omfattar även tillstånd att bedriva fristående förskoleklass vid samma skola. Alpha School heter nu Beta School.

I ovan nämnda beslut om godkännande framgår att ansökan från huvudmannen om godkännande av och rätt till bidrag för en fristående grundskola för årskurserna 7-9 avslogs av Skolverket.

Huvudman för skolan är handelsbolaget Betaschool HB med organisationsnummer 969719-5593.

Skolan har en allmän inriktning.

Beta School följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen (Lpo 94) och de nationella kursplanerna.

Verksamheten vid Beta School startade vårterminen 2007 och omfattar årskurserna 1-6 samt förskoleklass. I dag har skolan 36 elever som går i tre åldersintegrerade klasser, F-1, 2-3 och 4-6. De flesta eleverna är folkbokförda i Stockholm.

Beta School är belägen på plan två i en kontorsfastighet i Lunda industriområde i Spånga. Lokalerna har successivt byggts om av huvudmannen för att anpassas till skolverksamhet. I samma fastighet finns en förskola och en annan fristående grundskola. Skolan saknar skolgård. På rasterna går eleverna med rastvärdar (lärare) till en park som ligger några minuters promenad från skolan. Skolan bedriver all undervisning i skolans lokaler, förutom idrott som bedrivs i Spånga idrottshall. Skolan förfogar över en buss med vilken eleverna körs till och från idrottshallen. I princip samtliga elever åker även med skolans buss till och från skolan. Skolan tar inte ut någon avgift för skolskjutsen. Några elever får SL-kort av skolan. De flesta eleverna bor i stadsdelarna Rinkeby, Tensta, Hjulsta, Kista, Vällingby och Hässelby.

Skolinspektionen har kontrollerat om Beta School erbjuder eleverna skolhälsovård enligt de föreskrifter som finns i 14 kap. skollagen. Beta School har sedan starten i januari 2007 tidvis saknat skolsköterska och skolläkare. Sedan mars 2009 finns en skolsköterska anställd en dag i veckan. Den nuvarande skolsköterskan arbetar med att få ordning på

journaler och få uppgift om barnens vaccinationer mm. Skolläkare saknades vid Skolinspektionens besök på skolan. Skolinspektionen har informerat Socialstyrelsen som är tillsynsmyndighet för skolhälsovården om detta. Socialstyrelsen har med anledning av det varit i kontakt med skolan. Av Socialstyrelsens beslut 2009-05-18 (dnr 44-4665/2009) framgår att skolan nu har avtal med en skolläkare som ska tjänstgöra under vårterminen 2009 och att skolan har kontakt med en läkare om anställning från höstterminen 2009. Socialstyrelsen konstaterar att skolan uppfyller skollagens krav om skolläkare, skolsköterska och att skolan har upprättat journal för varje elev.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Kommentar och bedömning:

De nationella kursplanerna anger mål som eleverna minst ska ha uppnått i slutet av det femte respektive nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik och svenska/svenska som andraspråk anges från och med höstterminen 2008 de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. En fristående skola ska enligt 9 kap. 2 § skollagen ge kunskaper som till art och nivå väsentligen svarar mot dessa kunskaper. Vid tillsynen av Beta School framkom att eleverna inte ges undervisning i alla ämnen. Undervisningen i slöjd bedrivs inte så att eleverna har möjlighet att nå målen för årskurs 5 i trä- och metallslöjd. Enligt rektorn har skolan utan framgång undersökt möjligheterna att hyra eller låna andra skolors träslöjdsalar. Skolan ska nu själva hyra en lokal för att bygga upp en egen träslöjdsal. I ämnet teknik ges enligt företrädare för huvudmannen viss undervisning inom ramen för de naturorienterade ämnena. Det är dock inget som redovisas i den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av. Det framkom vid besöket i skolan att undervisning bedrivs helt på engelska i flera ämnen. Detta beskrivs ytterligare och bedöms i bedömningsområdena *Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat*, *Anpassning av verksamheten till elevernas behov* och *Tillgång till likvärdig utbildning*.

Av de dokument som Skolinspektionen tagit del av framgår att skolan saknar en samlad bild över resultat och måluppfyllelse i samtliga ämnen för elever i årskurs 5. Detta beskrivs ytterligare och bedöms i bedömningsområdena *Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat*, *Bedömning och Kvalitetsarbete*.

Individuella utvecklingsplaner upprättas i samband med utvecklingssamtal, men de skriftliga omdömena omfattar inte samtliga ämnen som eleverna ges undervisning i. Detta beskrivs ytterligare och bedöms i bedömningsområdet *Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat*.

För elever i behov av särskilda stödåtgärder utarbetas i regel åtgärdsprogram. Dessa uppfyller dock inte de krav som gäller enligt förordningen om fristående skolor. Detta beskrivs ytterligare och bedöms i bedömningsområdet *Anpassning av verksamheten till elevernas behov*.

Samtliga lärare vid Beta School har inte kunskap om målen att sträva mot och dess funktion. Detta beskrivs ytterligare och bedöms i bedömningsområdet *Genomförande av utbildningen*.

Flera av skolans lärare har inte utbildning avsedd för den undervisning de bedriver.

Detta beskrivs ytterligare och bedöms i bedömningsområdet *Personalens utbildning*.

Relaterat till ovanstående bedömningsområden bedömer Skolinspektionen att Beta School inte helt och fullt kan säkerställa att varje elev får kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen motsvarar de nationella målen i samtliga ämnen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat**Bedömningspunkter**

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp resultaten i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

För varje ämne finns en nationell kursplan som anger de kunskaper som undervisningen ska sträva mot och de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det femte och nionde skolåret. För ämnena svenska/svenska som andraspråk och matematik anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. En fristående skola ska enligt 9 kap. 2 § skollagen ge kunskaper som till art och nivå väsentligen svarar mot dessa kunskaper.

Som framgår av föregående bedömningspunkt får eleverna i Beta School inom ramen för slöjd inte sådan undervisning att målen för årskurs 5 i trä- och metallslöjd kan nås. Enligt huvudmannen bedrivs viss undervisning i teknik inom ramen för de naturorienterade ämnena. Det sker emellertid inte någon uppföljning av elevernas resultat i ämnet teknik inom ramen för den ämnesintegrerade undervisningen. För ämnena engelska, svenska, matematik och geografi har skolan utarbetat lokala konkretiseringar, så kallade uppnåendemål. Enligt rektorn som svarat för framtagandet av uppnåendemålen så överensstämmer dessa i stort med de nationella målen för respektive ämne. För årskurs sex uppnåendemål har de nationella målen i årskurs nio varit vägledande, viss ledning har också hämtats från olika läromedel. Enligt rektorn ger dessa mål en tydlig överblick för eleverna vad de ska lära sig. Skolinspektionens granskning av ett urval av Beta Schools uppnåendemål visar dock att de inte harmonierar med de nationella målen för respektive ämne.

Uppnåendemålen används främst i undervisningen för elever i årskurserna 4-6. Eleverna får välja ut ett antal mål som de vill arbeta med under ett par veckor, därefter sker uppföljning av om eleverna nått målen. För närvarande pågår arbete med att ta fram uppnåendemål för slöjd, bild, idrott och musik. Att uppnåendemålen inte används i någon större utsträckning i alla årskurser beror enligt rektorn på att skolan har haft hög personalomsättning och tid har saknats för diskussion kring uppnåendemålen.

Samtliga elever på skolan har enligt rektorn undervisning i svenska som andraspråk. Svenska och svenska som andra språk är två olika ämnen som ska följas upp mot olika kursplaner. Under samtal med lärarna på skolan framkom en variation i kunskapen om de nationella målen och användandet av skolans lokala uppnåendemål i undervisningen. Någon sammanställning över hur väl eleverna når uppnåendemålen för respektive ämne finns inte. Rektorn uppgav i samtal med Skolinspektionen att detta är ett område som skolan har för avsikt att arbeta vidare med.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Skolinspektionen att lärarna inte

6 (18)

genomför någon systematisk uppföljning och utvärdering av enskilda elevers kunskapsutveckling och resultat i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen. Detta måste skolan åtgärda. Skolinspektionen vill påpeka vikten av att uppföljning sker mot rätt kursplaner och aktuella mål. Detta för att säkerställa att eleverna når kunskaper och färdigheter som motsvarar vad som kan förväntas av elever i grundskolan.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Från och med den 15 juli 2008 har även bestämmelserna i 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ändrats på så sätt att den skriftliga individuella utvecklingsplan som ska upprättas inte enbart ska vara framtidsytande. Den ska också innehålla omdömen om elevens kunskaper i varje ämne eller ämnesområde som eleven får undervisning i samt eventuella överenskommelser som träffas under utvecklingssamtalet. Dessa omdömen får vara betygsliknande med bör anpassas till elevernas ålder och förutsättningar. Det är rektorn som beslutar om den närmare utformningen. Planen får också innehålla annan information om elevens skolgång om rektorn beslutar det. Denna bestämmelse gäller enligt 1 a kap. 8 § förordningen om fristående skolor även för fristående skolor.

Rektorn för Beta School har utarbetat ett dokument benämnt "Rutiner för arbetet med Individuella utvecklingsplaner på Beta School". Individuella utvecklingsplaner upprättas i samband med utvecklingssamtalen på skolan. Av de individuella utvecklingsplaner som upprättats under höstterminen 2008 och som Skolinspektionen tagit del av framgår att skriftligt omdöme endast ges i ämnena svenska, matematik och engelska. Rektorn uppgav att svenska avser svenska som andraspråk. För övriga ämnen som eleverna får undervisning i ges ett helhetsomdöme i fråga om eleven når målen eller inte. Av de individuella utvecklingsplanerna framgår inte vilken årskurs eleven går i när planen upprättats. Skolinspektionen bedömer att skolans individuella utvecklingsplaner inte motsvarar förordningens krav då skriftliga omdömen om elevens kunskapsutveckling inte ges i varje ämne som eleven får undervisning i. Detta måste skolan åtgärda.

Se Skolverkets Allmänna råd och kommentarer om den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen (SKOLFS 2006:10) som har reviderats med anledning av ändringen.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

De nationella kursplanerna anger mål som eleverna minst ska ha uppnått i slutet av femte respektive nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska/svenska som andraspråk anges från och med höstterminen 2008 de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. En fristående skola ska enligt 9 kap. 2 § skollagen ge kunskaper som till art och nivå väsentligen svarar mot dessa kunskaper.

Av bedömningspunkt 1.2.1 framgår att skolan inte utvärderar elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen i förhållande till de nationella målen i varken årskurs 3 eller 5. Detta bedöms i bedömningspunkt 1.2.1.

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
I läroplanen och i de nationella kursplanerna föreskrivs ett antal mål att sträva mot. Dessa anger vilken inriktning undervisningen ska ha för att eleverna ska ges förutsättningar att utveckla olika förmågor och kunskapskvaliteter som bedöms som väsentliga i de olika ämnena eller ämnesområdena. Målen att sträva mot ska styra undervisningen och prägla allt arbete i skolan och skolan måste därmed med dessa som underlag diskutera och ta ställning till hur verksamheten ska organiseras och bedrivas för att ge eleverna förutsättning att utveckla de kunskapskvaliteter som uttrycks i dessa mål. Av läroplanens mål att sträva mot framgår bland annat att skolan ska sträva efter att varje elev lär sig lyssna, diskutera, argumentera och använda sina kunskaper som redskap för att formulera och pröva antaganden och lösa problem, samt att reflektera över erfarenheter och kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden. En fristående skola ska enligt 9 kap. 2 § skollagen ge kunskaper som till art och nivå väsentligen svarar mot dessa kunskaper. I intervjuer med lärare framkom att alla lärare inte har kunskap om målen att sträva mot och dess funktion samt att målen att sträva mot inte alltid anger inriktningen på skolans utbildning. Skolinspektionen bedömer att lärarnas kunskaper om de nationellt fastställda målen att sträva mot och dess funktion bör förbättras.

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Undervisningen är allsidig och saklig.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.6 Undervisningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund för fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov**Bedömningspunkter****1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

En fristående skola ska enligt 9 kap. 2 § skollagen ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot vad som gäller för det offentliga skolväsendet. I Lpo 94 föreskrivs att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov.

I Beta School bedrivs undervisningen helt på engelska i ämnena engelska, franska och musik. Enligt rektorn har läraren som undervisar i de aktuella ämnena viss kunskap i svenska. Under de lektioner som Skolinspektionen tog del av skedde undervisningen emellertid helt på engelska. Föräldrar som inspektörerna samtalade med under tillsynsbesöket uppgav att deras barn upplevt svårigheter i att förstå och följa med i undervisningen när den skett helt på engelska i vissa ämnen. Vid lärarintervjuer framkom att lärarna inte har diskuterat om det är ett problem för eleverna, som i stort sett alla har ett annat modersmål än svenska och ofta är svaga i svenska, att undervisning ges helt på engelska i vissa ämnen.

Skolinspektionen bedömer att skolan bedriver undervisning i ovan nämnda ämnen på engelska språket i en omfattning som innebär att undervisningen inte kan anses till art och nivå motsvara den undervisning som skall ges inom grundskolan. Mot bakgrund av att samtliga elever vid skolan har svenska som andraspråk är det än mer viktigt att undervisningen individanpassas till elevernas förutsättningar. Skolan måste säkerställa att högst hälften av undervis-

10 (18)

ningen sker på engelska språket. Undervisningen måste också individanpassas utifrån elevernas behov och förutsättningar.

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Kommentar

En fristående skola ska enligt 9 kap. 2 § skollagen ge kunskaper som väsentligen motsvarar de som fastställs i nationella utbildningsmål. I utbildningen ska hänsyn tas till elever i behov av särskilt stöd.

Skolinspektionen vill göra Beta School uppmärksam på att då lärarna inte genomför någon systematisk uppföljning och utvärdering av enskilda elevers kunskapsutveckling och resultat i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen (se bedömningspunkt 1.2.1) så kan det innebära att en elev inte får det stöd som eleven behöver och har rätt till.

Mot denna bakgrund bör skolan vidta åtgärder för att säkerställa att särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

I 1 a kap 5 a § förordningen om friskolor avseende särskilt stöd och åtgärdsprogram fastställs att om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

Rektorn för Beta School har utarbetat ett dokument benämnt "Rutiner för arbeten med åtgärdsprogram på Beta School". I samtal med rektor och lärare framkom att i regel utarbetas åtgärdsprogram vid behov. Rektorn tar idag det största ansvaret i utarbetande av åtgärdsprogram och skriver tillsammans med elev och vårdnadshavare under dem. Vid Skolinspektionens lärarintervju framförde några lärare önskemål om ökad delaktighet i framtagande av åtgärdspro-

gram. De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av är allmänt hållna i fråga om bl.a. varför eleven har behov av särskilt stöd. Exempelvis finns formuleringar om att "YYY ligger avsevärt efter aktuella kursplaner i såväl svenska som matematik". Det framgår inte vilket/vilka mål som avses i kursplanerna eller om kursplanen avser svenska eller svenska som andraspråk. Skolinspektionen bedömer att åtgärdsprogrammen inte uppfyller författningarnas krav. Detta måste åtgärdas. Se Skolverkets Allmänna råd och kommentarer för arbete med åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (2006 års lag), som fortfarande gällde då skolan upprättade sin "likabehandlingsplan", skulle det finnas en likabehandlingsplan för varje verksamhet. Enligt en särskild förordning ska eleverna medverka vid planens upprättande, uppföljning och eventuella omarbetsning. Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn

och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Därefter gäller i stället 14 a kap. skollagen och den nya diskrimineringslagen (2008:567).

Detta innebär att skolorna från och med den 1 januari 2009 ska beakta bestämmelserna i två regelverk för att garantera samma materiella skydd mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planerna ska utarbetas årligen, det finns inget som hindrar att skolan för samman planerna i ett dokument.

Beta School har en likabehandlingsplan som upprättades i september 2008 av rektorn. Skolans likabehandlingsplan uppfyller till viss del författningarnas krav men måste utvecklas på några punkter. I planen framgår inte att likabehandlingsplanen utarbetats utifrån en aktuell kartläggning av skolans specifika behov som ska vara utgångspunkt för de insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året.

Skolan har dessutom ett dokument som beskriver bl.a. hur arbetet med likabehandlingsplanen ska gå till, att det är av stor vikt att såväl personal, elever som föräldrar spelar en aktiv roll i framtagandet av likabehandlingsplanen. Vid samtal med rektorn framgick emellertid att eleverna inte har varit delaktiga i arbetet med likabehandlingsplanen. Även i samtal med eleverna framgick att de inte känner till likabehandlingsplanen. Rektorn är införstådd i att det inte är tillfredsställande.

Skolinspektionen bedömer att skolans likabehandlingsplan inte motsvarar de krav som ställs på en sådan plan och arbetet med likabehandlingsplanen inte uppfyller författningarnas krav. Detta måste skolan åtgärda.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Skolan tar emot elever enligt bestämmelserna, det vill säga skolan är öppen för alla och urvalet sker efter grunder som är förenliga med de allmänna målen och värdegrunden.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Varje elev erbjuds ett sådant antal undervisningstimmar att det ger förutsättningar att nå målen i respektive ämne.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
En fristående skola ska enligt 9 kap. 2 § skollagen ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan ger. Eleverna vid Beta School får inte undervisning i samtliga ämnen som de har rätt till. Undervisning i slöjd bedrivs inte så att eleverna får förutsättningar att nå målen för trä- och metallslöjd i årskurs 5. I ämnet teknik sker, enligt företrädare för huvudmannen, viss undervisning inom ramen för de naturorienterade ämnena. Det är dock inget som redovisas i den dokumentation som Skolinspektionen delgivits. I några ämnen sker undervisning helt på engelska, nämligen i engelska, franska och musik. Under intervju med rektor och företrädare för huvudmannen får Skolinspektionen en bild av att dessa har olika uppfattning om den aktuella läraren har kunskap eller inte om de nationella målen i de olika ämnen som denne undervisar i. Både rektorn och huvudmannen uppgav i samtal med Skolinspektionen att skolan avser att undersöka hur väl eleverna förstår läraren och därefter vidta åtgärder. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att skolan inte kan säkerställa att eleverna ges förutsättningar att nå de nationella målen i samtliga ämnen. Detta måste skolan åtgärda.

3.1.3 Skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Kommentar
Enligt uppgift från rektorn ges samtliga elever vid skolan undervisning i svenska som andraspråk. Skolinspektionen vill med anledning av det upplysa om att svenska och svenska som andraspråk är två olika ämnen med skilda

14 (18)

kursplaner och olika mål.

3.1.5 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.6 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning**Bedömningspunkter****3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

En fristående skola ska enligt 9 kap. 2 § skollagen för undervisningen använda lärare, förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva, dock med undantag för fall då personer med sådan inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna.

I samtal med rektor och företrädare för huvudman framgick att Beta School har haft hög personalomsättning. Detta lyfts även fram i skolans två senaste kvalitetsredovisningar. Vid tiden för tillsynen saknade flera av skolans lärare en utbildning avsedd för den undervisning som de i huvudsak bedriver. I följande ämnen saknades behöriga lärare helt: slöjd, svenska som andraspråk, engelska, franska, hem- och konsumentkunskap och idrott. Enligt företrädare för huvudman och rektor ska rekrytering av behöriga lärare eftersträvas vid framtida rekrytering. Skolinspektionen bedömer att skolans samlade lärarkompetens inte är tillräcklig för att ge eleverna de kunskaper och färdigheter som grundskolan ska förmedla. Detta måste skolan åtgärda.

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektorns ansvar**Bedömningspunkter****3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete**Bedömningspunkter****3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet, samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
En skolas kvalitetsarbete ska syfta till att kontinuerligt identifiera vilka förutsättningar som är nödvändiga för arbetet mot de nationella målen, att utveckla arbetsprocesser, att bedöma resultat och måluppfyllelse och att vidta lämpliga åtgärder. Som framgår i denna rapport saknas en systematisk uppföljning och utvärdering av enskilda elevers kunskapsutveckling och resultat i de ämnen som eleverna får undervisning i. Skolan har s.k. uppnåendemål för några av skolans ämnen, dessa används dock inte för alla elever och någon sammanställning av måluppfyllelse finns inte. Rektorn uppgav i samtal med Skolinspektionen att han är medveten om behovet av att kunna utvärdera skolans resultat som helhet, genom t.ex. statistik på skolövergripande nivå över hur väl uppnåendemålen nås, andra resultatsammanställningar och analys av elevernas resultat på de nationella proven. Eftersom underlag saknas har heller ingen utvärdering kunnat göras i syfte att förbättra måluppfyllelsen. Att skolan har haft hög elevomsättning och även personalomsättning har enligt rektorn bidragit till att framtagande av resultatsammanställningar mm försvårats. Skolinspektionen bedömer att skolan inte bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete. Detta måste åtgärdas.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Arbetet med kvalitetsredovisningen ska främja skolan kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Enligt förordningen ska en skolas kvalitetsredovisning bl.a. innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska även uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas. Vidare ställs krav på elevers och personals delaktighet i arbetet med kvalitetsredovisningen. Även elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta. Skolan har inför tillsynsbesöket delgivit Skolinspektionen två kvalitetsredovisningar, avseende läsåren 2006/07 respektive 2007/08. I den först nämnda kvalitetsredovisningen redovisas en sammanställning av elevernas resultat på de nationella proven i engelska, svenska och matematik samt en analys av dessa. I

den sist nämnda kvalitetsredovisningen har detta inte redovisats, då endast tre elever genomförde proven. I övrigt finns inte i någon av kvalitetsredovisningarna en redovisning av hur de nationella målen uppnåtts i samtliga ämnen. En redovisning av uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen saknas i båda kvalitetsredovisningarna. Rektorn har svarat för framtagandet av kvalitetsredovisningarna, som till viss del har föregåtts av diskussioner med skolans lärare. Eleverna har inte varit delaktiga i arbetet med kvalitetsredovisningen. Sammantaget bedömer Skolinspektionen att skolans kvalitetsredovisning och arbetet med att ta fram den inte uppfyller författningarnas krav. Detta måste skolan åtgärda.

3.5 Huvudmannaskap och tillstånd

Bedömningspunkter

3.5.1 Skolan drivs av den huvudman som innehar tillståndet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.5.2 Skolan bedriver huvuddelen av undervisningen med hjälp av lärare som är anställda av skolan.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.5.3 Utbildningen sker inom ramen för skolans tillstånd.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.6 Stabilitet

Bedömningspunkter

3.6.1 Skolan har ett stabilt elevunderlag.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt skollagen ska skolan ha ett stabilt elevunderlag för att vara berättigade till bidrag. Antalet elever vid Beta School har varierat relativt kraftigt sedan skolan startade. När skolan startade vårterminen 2007 fanns 36 elever inskrivna vid skolan. Läsåret 2007/08 ökade antalet elever till 63 elever. Av skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2007/08 framgår att den stora ökningen av elevantalet tillsammans med det faktum att flera av de nya eleverna var "socialt oroliga med stora svårigheter i flera ämnen" ledde till en orolig stämning på skolan och att elevantalet minskade. Vid tiden för tillsynen gick 36 elever vid skolan, varav 3 i årskurs 6. Rektor och företrädare för huvudmannen har till Skolinspektionen uppgett att skolan avser att genomföra flera marknadsföringsinsatser under maj, juni med målsättning att öka elevantalet till cirka 50 till höstterminen 2009. I närliggande bostadsområden finns ett stort antal barn i den ålder som skolans årskurser omfattar. Skolan har idag ett barn kö, dessutom brukar de femåringar som går på förskolan i samma hus som skolan vilja börja i Beta Schools förskoleklass. Skolinspektionen bedömer att skolan bör vidta åtgärder för att säkerställa ett stabilt elevunderlag.

3.6.2 Skolan har en stabil ekonomi.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Stockholm 2009-05-27

Carin Wolf

Gunnel Eriksson

Eva Hederström